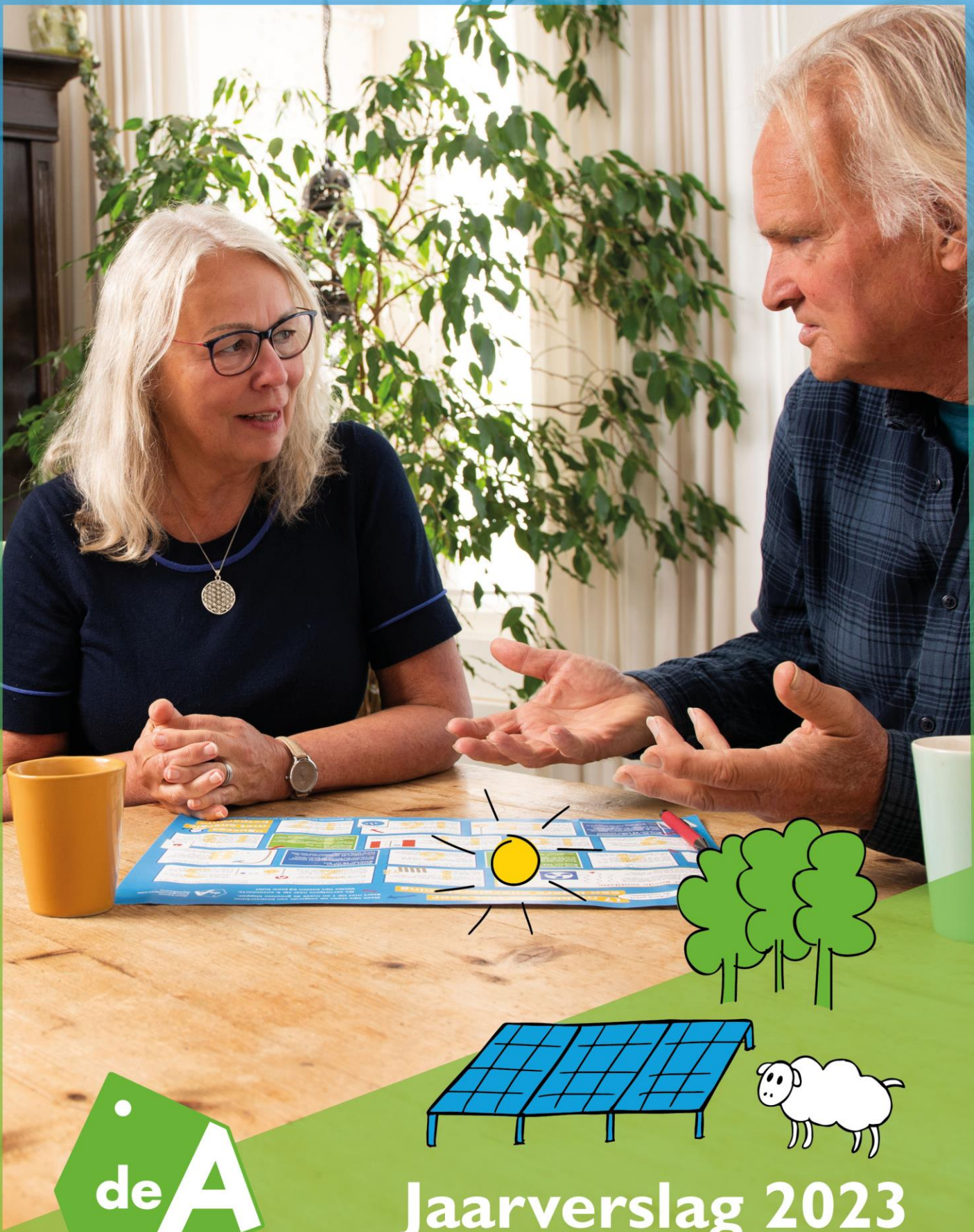

'deA heeft 1000 leden!'

Jaarverslag 2023

Inhoud

1	INLEIDING	4
2	LEESWIJZER	6
3	SAMENVATTING	7
3.1	SPEERPUNTEN 2023	7
4	BESPAREN, THUIS EN OP HET WERK	8
4.1	SPEERPUNT 1 ENERGIEARMOEDE AANPAK.....	8
4.1.1	<i>Hulp op Maat</i>	8
4.1.2	<i>Subsidie Woningisolatie</i>	9
4.1.3	<i>Energievrienden</i>	10
4.1.4	<i>CNAP Christelijk Noodfonds Apeldoorn</i>	10
4.2	SPEERPUNT 2 BUURTINSPANNING.....	10
4.2.1	<i>Eerste jaar is een succes 191 maatregelen geregistreerd</i>	11
4.3	SPEERPUNT 3 DUURZAAM BEDRIJF.....	11
4.4	SPEERPUNT 4 DUURZAAM HUIS VOOR IEDEREEN	12
4.4.1	<i>Energiecoach 2.0</i>	12
4.4.2	<i>Subsidie regeling warmtetransitie</i>	12
4.4.3	<i>Energiecoaches</i>	13
4.4.4	<i>Warmtebeelden en warmtewandelingen</i>	13
4.4.5	<i>Infraroodpanelenactie</i>	13
4.4.6	<i>Isolatieactie</i>	13
4.4.7	<i>Warmtepompactie</i>	13
4.4.8	<i>Energieconciërges</i>	14
4.5	OVERIG NIEUWS	14
4.5.1	<i>Doorlopende evaluatie</i>	14
4.5.2	<i>Samenwerking met woningcorporaties</i>	14
4.5.3	<i>Warmtepompcheck als dienst</i>	15
5	ONZE ENERGIEGEMEENSCHAP	16
5.1	SPEERPUNT 5 BETAALBARE ENERGIE VOOR IEDEREEN EIGEN TARIEF	16
5.2	SPEERPUNT 6 ONTWIKKELEN ZONNEPARK WOUDHUIS VOOR IEDEREEN	16
5.3	SPEERPUNT 7 EÉN POSTCODEROOSPROJECT NIEUWE STIJL.....	16
5.4	ENERGIELEVERING VIA GREENCHOICE.....	17
5.4.1	<i>Groei van nieuwe klanten en overstappers</i>	17
5.5	VERKENNEN MOGELIJKHEDEN VAN WINDENERGIE	17
5.6	REALISEREN VAN EIGEN OPSLAG.....	17
5.6.1	<i>Een batterij bij Zonnepark Brinkenweg</i>	17
5.6.2	<i>De basaltbatterij</i>	17
5.7	BESTAANDE OPWEK	18
5.7.1	<i>Zon op School</i>	18
5.7.2	<i>Zon voor Huur</i>	18
5.7.3	<i>Zonnepark Ecofactorij</i>	18
5.7.4	<i>Zonnepark Klarenbeek Beveiliging opgeschroefd</i>	18
5.7.5	<i>Zonnepark Brinkenweg Ook getroffen door koperdiefstal</i>	18
5.7.6	<i>Herenboeren</i>	19
5.7.7	<i>Onze energiebosjes</i>	19
6	WERK BUITEN APELDOORN	20
6.1	SPEERPUNT 8 SAMENWERKING IN DE REGIO 5 REGIOPARTNERS	20
6.1.1	<i>Brummen Energie We gaan door</i>	20
6.1.2	<i>Energierijk Voorst Zeer goed bezochte informatieavonden</i>	21
6.1.3	<i>Gemeente Epe Isolatieactie scoort 8,2</i>	22
7	ONZE COÖPERATIE	24

7.1	SPEERPUNT 9 MEER DAN 1000 LEDEN.....	24
7.2	FORMATIE.....	25
7.2.1	<i>Betaalde vrijwilligers.....</i>	25
7.2.2	<i>Omvang bezetting op 1 januari 2024.....</i>	25
8	RISICOBEBEERSING.....	29
9	FINANCIEEL JAARVERSLAG.....	32
9.1	ALGEMEEN OVERZICHT.....	32
9.2	JAARCIJFERS 2023.....	32
9.2.1	<i>De financiële resultaten (Winst- en Verliesrekening).....</i>	34
9.2.2	<i>Bezittingen en verplichtingen (Balans).....</i>	35
10	BIJLAGEN.....	36
10.1	VERSLAG VAN DE COÖPERATIERAAD OVER 2022 EN 2023.....	36
10.2	ACCOUNTANTSVERKLARINGEN EN FINANCIËLE RAPPORTAGE.....	37

I Inleiding

Het heeft even geduurd, maar in december 2023 hebben we het duizendste lid van deA kunnen verwelkomen. Dat is ook gepast gevierd met een filmavond in Gigant voor alle nieuwe leden uit 2023. Overigens is het aantal leden geen doel op zich voor deA, maar onze omvang is wel van belang om impact te maken in onze relatie met de gemeente en andere netwerkpartners. Naast onze inhoudelijke activiteiten die vooral gericht zijn op een CO2 vrij - Apeldoorn gaan we dus ook door met het werven van leden. Ons streven op de langere termijn is erop gericht dat we toch minstens 10% van het aantal huishoudens in onze gemeente (circa 75.000) aan deA moeten kunnen binden. Weliswaar nog een lange weg te gaan, maar we ervaren in onze contacten met bewoners en samenwerkingspartners dat het belang en de rol van een energiecoöperatie steeds meer onderkend wordt.

In het jaar 2023 hebben we duizenden mensen kunnen helpen en ondersteunen met het verduurzamen van hun woning. Het kostte wat inspanning maar dan heb je ook wat: Veel huurders en woningeigenaren met een lagere energierekening. Door de inzet van al onze energiecoaches, energieconciërges, energiehulpverleners, energievrienden en klushulpverleners (inmiddels noemen we hen allemaal energiecoach) en niet te vergeten de mensen op kantoor, het team communicatie en ICT, hebben we huurders en woningeigenaren geholpen met het verlagen van hun energierekening. In deze rapportage lees je hoeveel huurders en woningeigenaren we precies hebben geholpen.

Ook een opvallend nieuwtje uit 2023: in dat jaar zag de – deA 50-euromunt - het licht. Een waardemunt in te wisselen bij lokale winkels in Apeldoorn voor woningeigenaren die in 2023 een duurzame maatregel hebben genomen. De belofte was om op die manier 180 maatregelen te registreren en daar gingen we ruim overheen. Belonen loont dus.

Maar 2023 kent ook zijn dieptepunten. In onze zonneparken in Klarenbeek en aan de Brinkenweg is meerdere keren ingebroken. De koperen kabels die van de panelen naar de omvormers lopen zijn blijkbaar heel interessant voor dieven. Waarschijnlijk brengt het koper enkele tienduizenden euro's op, maar de schade voor ons loopt op tot enkele tonnen. Gelukkig zijn we hier wel voor verzekerd, maar we hebben toch nog altijd te maken met een eigen risico. Inmiddels is met camera-bewaking de beveiliging van beide zonneparken op een hoger niveau gebracht. Overigens zijn wij als deA niet de enige die met diefstal zijn geconfronteerd. Landelijk werden vorig jaar gemiddeld 3 zonneparken per week door ongenode gasten bezocht.

Er zijn te veel activiteiten binnen deA uitgevoerd om die in deze inleiding allemaal te benoemen en 'in het zonnetje te zetten'. In ieder geval moet gezegd worden dat zonder de inzet van de medewerkers, de vrijwilligers, de leden en iedereen die deA een warm hart toe draagt, de resultaten zoals verwoord in dit jaarverslag, niet tot stand hadden kunnen komen. Met zijn allen hebben we een (kleine) bijdrage geleverd aan een schonere en duurzamere wereld.

Dit jaarverslag is een terugblik en is bedoeld als een verantwoording van de activiteiten die deA in 2023 heeft uitgevoerd. Inmiddels zitten we alweer een aantal maanden in het nieuwe jaar en is het natuurlijk ook belangrijk om naar het hier en nu en verder vooruit te kijken. We verwijzen hiervoor volledigheidshalve naar het jaarplan waarin de voornemens voor 2024 staan verwoord.

We zijn benieuwd naar je reactie op dit jaarverslag en hopen van harte dat je je herkent in het verhaal van deA in 2023.

Met energieke groet,
directie en bestuur deA,

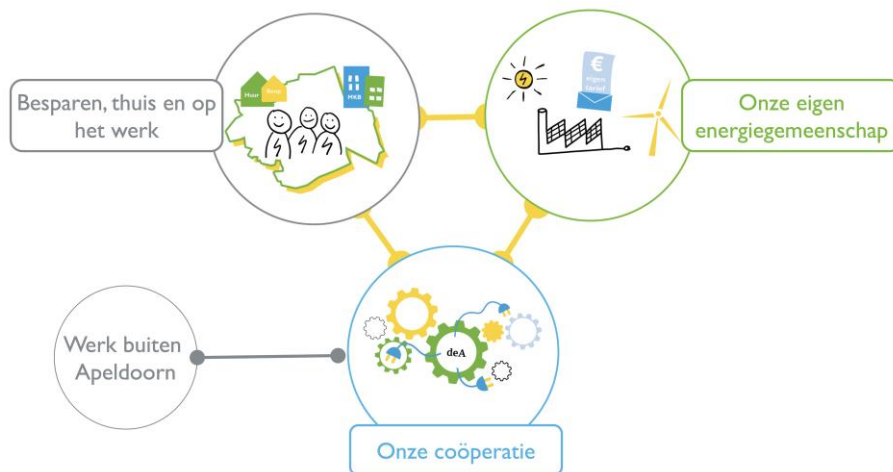
Michael Boddeke, Fun Hendriks, Barbara Daam, Peter van Dillen, Marcel van der Maal en Thomas
Taberiman

Apeldoorn, 31 maart 2024

2 Leeswijzer

Indeling

In hoofdstuk drie treft u een korte samenvatting aan. De hoofdstukken vier, vijf en zes behandelen de hoofdactiviteiten van deA: de tien speerpunten uit het jaarplan van 2023 met de bereikte resultaten. In de resterende hoofdstukken staan we achtereenvolgens stil bij de organisatie, de financiën en de risico's waar we als organisatie mee te maken hebben.

Voor wie?

Dit jaarverslag schrijven we in de eerste plaats voor onze leden.

We schrijven het ook voor onze (toekomstige) partners en externe relaties. Met dit verslag maken we duidelijk waar we voor staan en wat we hebben gedaan. Dit verslag is ook geschreven voor al die vrijwilligers die zich hebben ingezet voor deA. Zij hebben rechtstreeks bijgedragen aan wat we in 2023 hebben gerealiseerd.

Leeswijzer

We schrijven voor het gemak over 'Apeldoorn'. Daarmee bedoelen we de gemeente Apeldoorn, dus inclusief de dorpen en het buitengebied.

Afwisselend gebruiken we 'deA' of 'we', daarmee bedoelen we hetzelfde. Alleen als dat relevant is, maken we onderscheid tussen Coöperatie deA en Energiebedrijf deA.

3 Samenvatting

3.1 Speerpunten 2023

In de algemene ledenvergadering (ALV) van 23 november 2022 zijn zowel de ambities van deA voor de komende tien jaar en ook het jaarplan 2023 vastgesteld. In een aantal sessies met het uitvoeringsteam zijn deze plannen vertaald in het onderstaande dashboard voor 2023 met tien speerpunten.

De speerpunten één tot met vier vallen onder de pijler “Besparen thuis en op het werk” en komen in hoofdstuk twee aan de orde. De speerpunten vijf tot en met zeven vallen onder de pijler “Onze eigen energiegemeenschap” en worden besproken in hoofdstuk drie. Speerpunt acht valt onder de pijler “Werk buiten Apeldoorn” en wordt behandeld in hoofdstuk vier. De speerpunten negen en tien tenslotte vallen onder de pijler “Onze coöperatie” en staan in hoofdstuk vijf.

Nr	Speerpunten		Status
1.	Energiearmoede aanpak	■	Indrukwekkende prestaties
2.	Buurtinspanning	■	Resultaat behaald en meer
3.	Duurzaam Bedrijf	■	Aanbod staat, vraag valt nog tegen
4.	Duurzaam Huis voor iedereen	■	Staat als een ...
5.	Betaalbare energie voor iedereen Eigen tarief	■	Stilgezet
6.	Ontwikkelen Zonnepark Woudhuis voor iedereen	■	Blijft een uitdaging
7.	Eén postcoderoos project nieuwe stijl	■	Geen resultaat maar wel perspectief
8.	Samenwerking in de regio 5 regiopartners	■	Samenwerking met drie coöperaties
9.	Het verhaal van deA Meer dan 1000 leden	■	Ruim gehaald
10.	Organisatie in Balans	■	Blijft wel aandachtspunt

Zes speerpunten staan op groen. Vier speerpunten kleuren helaas oranje of rood maar de reden is altijd een externe oorzaak. In de volgende hoofdstukken lees je meer over die externe oorzaken.

4 Besparen, thuis en op het werk

4.1 Speerpunt I | Energiearmoede aanpak

In opdracht van de gemeente Apeldoorn werken we in 2023 in verschillende projecten en werkwijzen binnen deA aan het aanpakken van energiearmoede. Grofweg gaat het om de volgende projecten:

1. Hulp op Maat
Inzet van Energiehulpen om 1500 huishoudens in een huurwoning te helpen. Aangevuld met opdracht om nog eens 350 huishoudens te helpen.
2. Subsidie Woningisolatie
Inzet van Energieadviseurs om 300 huishoudens in een koopwoning te helpen.
3. Energievrienden
Inzet van Energievrienden om 50 huishoudens te helpen.

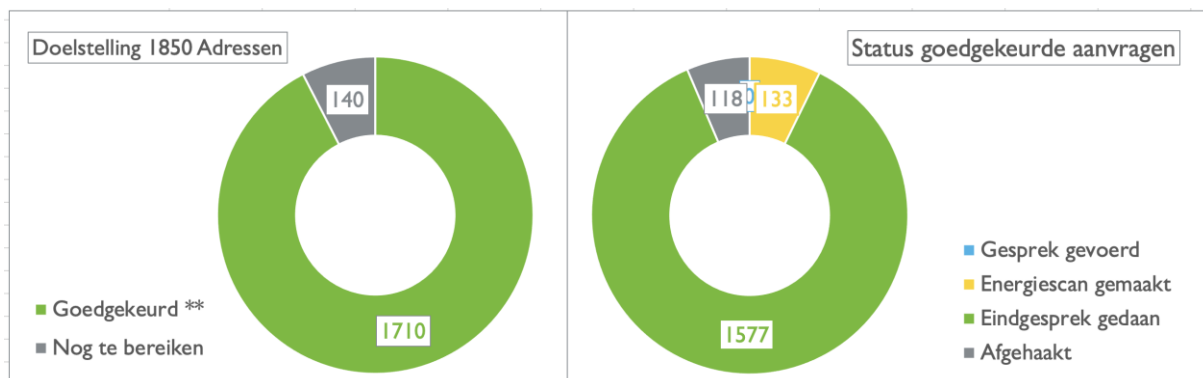
4.1.1 Hulp op Maat

Aan deA is op 30 november 2022 een opdracht verstrekt om 1500 huurders te helpen met een beschikbaar budget van €400,-. Op 1 augustus 2023 is de opdracht verlengd om nog eens 350 extra huurders te helpen met een beschikbaar budget van €600,-.

Eind 2023 hebben we in totaal 1710 energiehulpgesprekken gevoerd, waarvan

- 1424 in het kader van de opdracht om 1500 huurders te helpen. Hiervan zijn er 1363 volledig afgerond en 61 nog niet.
- 286 in het kader van de opdracht om 350 huurders te helpen. Hiervan zijn er 191 volledig afgerond en 93 nog niet.

Het werk van onze energiehulpen en klushulpen heeft de landelijke media inmiddels ook bereikt. Zo waren we een half uur te horen op NPO 1.

Hulp op Maat: Stand van zaken 10 januari 2024

** Het aantal goedgekeurde aanvragen is gecorrigeerd met het aantal afhakers

Meer dan een bezoek

Het bezoek van de Energiehulp leidt vaak tot aanvullende acties. Ter illustratie:

- Er zijn 385 klachten over verhuurders genoteerd, die indien mogelijk met de verhuurder besproken worden.
- Er is voor 502 huishoudens een beroep gedaan op aanvullend budget vanuit CNAP (Christelijk Noodfonds Apeldoorn). Het CNAP-fonds is mede gevuld vanuit de gezamenlijke actie “Apeldoorn geeft warmte” van deA, Stimenz en de kerken om de 190 euro energiecompensatie uit december 2022 ter beschikking te stellen aan stadsgenoten die de hogere energierekening niet kunnen betalen.
- Er is voor 217 huishoudens een beroep gedaan op Bijzondere Bijstand.
- Er is voor 52 huishoudens een vervolgtraject met een Energievriend aangeboden.
- Er is een voor 341 huishoudens een vervolgspraak met de energieconciërge gemaakt.

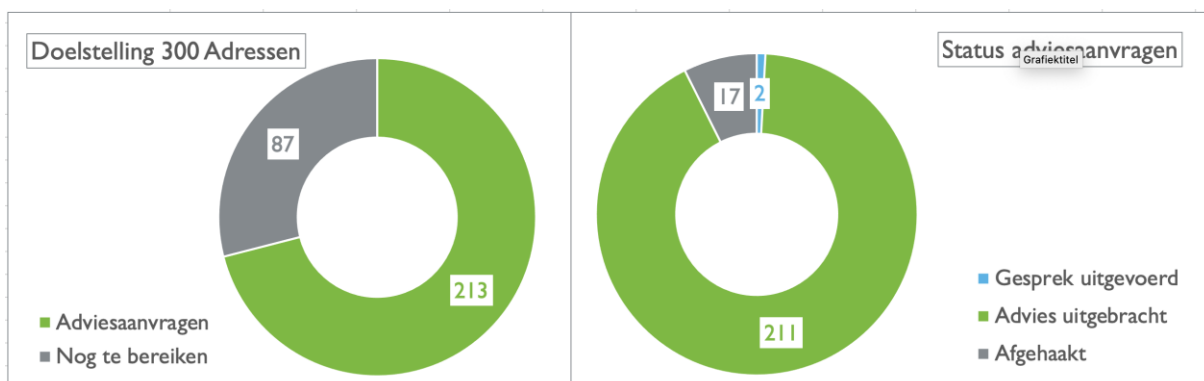
Extra opdracht voor resterende adressen in 2024

De gemeente Apeldoorn is voornemens om via een addendum deA opdracht te verstrekken om de nog resterende 140 adressen uit 2023 alsnog in de eerste helft van 2024 op te pakken.

4.1.2 Subsidie Woningisolatie

De gemeente Apeldoorn heeft een isolatiesubsidieregeling ontwikkeld speciaal voor woningeigenaren die de Energietoeslag hebben ontvangen en in een slecht geïsoleerde woning wonen. In het kader van deze subsidieregeling heeft deA van de gemeente Apeldoorn (via aanbesteding) de opdracht gekregen om voor maximaal 300 huishoudens een advies uit te brengen over welke maatregel de meeste impact oplevert. Per woning is een subsidie van €2.000,- voor de woningeigenaar beschikbaar.

De adviseursrol wordt ingevuld door vier ervaren energiecoaches die als betaalde vrijwilliger ingezet worden.

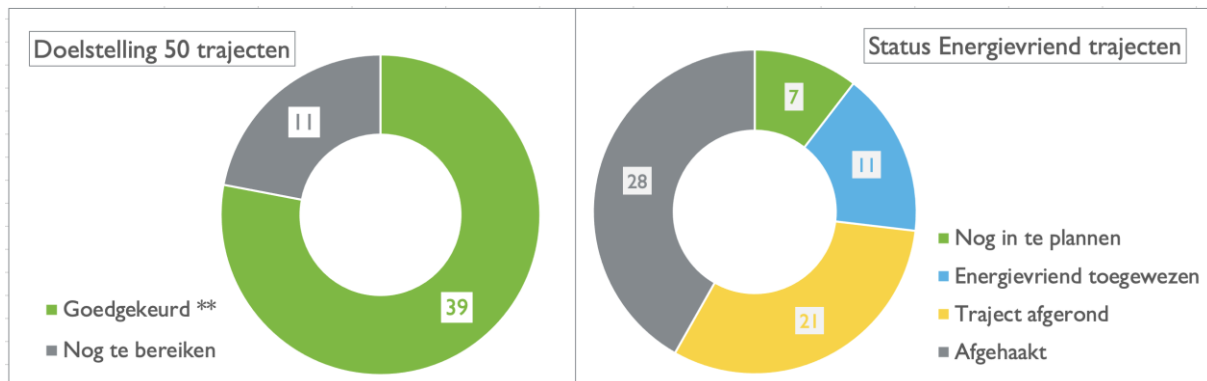
Subsidie woningisolatie: Stand van zaken 10 januari 2024

Extra opdracht voor 440 adressen

Op 14 december 2023 heeft de gemeente Apeldoorn een opdracht aan deA verstrekt om in de periode tot 31 december 2024 voor 440 huishoudens een advies op te stellen. Dit is inclusief de 87 resterende adressen uit 2023.

4.1.3 Energievrienden

- De gemeente Apeldoorn heeft deA opdracht gegeven en budget vrijgemaakt om in 2023 maximaal 50 huishoudens met een Energievriend-traject te ondersteunen.
- Deze energievriend-trajecten worden uitgevoerd door een team van vijf vrijwilligers.
- In 2023 hebben we 39 energievriend-trajecten afgerond.

Energievrienden: Stand van zaken 10 januari 2024

** Het aantal goedgekeurde aanvragen is gecorrigeerd met het aantal afhakers

4.1.4 CNAP Christelijk Noodfonds Apeldoorn

deA heeft eind 2022 in samenwerking met CNAP en Stimenz via de actie *Apeldoorn geeft warmte* mensen opgeroepen hun €190 energiecompensatie te doneren aan het CNAP. In totaal is ruim €150.000,- opgehaald. Een deel van dit budget is beschikbaar om mensen extra te helpen om uit de energiearmoede te komen. Wanneer onze Energievrienden of Energiehulpen constateren dat extra steun nodig is, in de vorm van energiezuinige apparatuur of bijvoorbeeld gordijnen, dan wordt dat in principe gehonoreerd.

Er is vanuit deA voor €108.129,35,- een beroep op het CNAP gedaan voor deze extra steun.

4.2 Speerpunt 2 | Buurtinspanning

deA heeft van Energie Samen een opdracht gekregen om met 5 buurten in Apeldoorn aan de slag te gaan. Doel is om in deze buurten 'duurzame beweging' te starten en daarnaast moeten er eind 2023 in deze vijf buurten in totaal 180 maatregelen uitgevoerd zijn.

We richten ons op de volgende vijf buurten:

- Welgelegen;
- Mheen;
- Orden;
- Spengenbos en Spainkbos;
- Sprengenweg Noord.

4.2.1 Eerste jaar is een succes | 191 maatregelen geregistreerd.

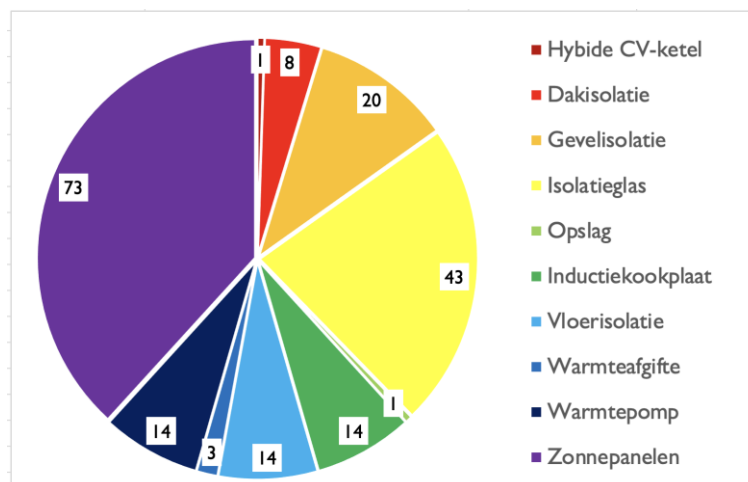
Onze aanpak bestaat uit twee sporen:

- *Spoor één: Duurzame beweging creëren.*
In dit spoor staat het creëren van een duurzame beweging in de buurt centraal. De eerste stap is het samenstellen van een groep(je) actieve bewoners, die aan de slag willen. In alle vijf buurten is nu een groepje gevormd en daarnaast zijn ook een aantal avonden voor de buurt georganiseerd.

297 bewoners hebben zich in 2023 op de een of andere manier met het project verbonden

- *Spoor twee: Het registreren van minimaal 180 maatregelen.*
Doel is minimaal 180 maatregelen die in 2023 uitgevoerd zijn of waarvoor in 2023 een offerte is getekend. Er is een aanpak bedacht om alle woningeigenaren in de buurt te benaderen met de vraag of zij in 2023 een maatregel hebben getroffen en zo ja, hen te verleiden om de getekende offerte in te leveren. Woningeigenaren die een offerte aanleveren, krijgen een waardemunt van €50,- die ze bij enkele lokale winkels kunnen verzilveren.

In 2023 hebben 158 bewoners in totaal 191 getroffen maatregelen geregistreerd. Zonnepanelen is met 38% veruit de meest favoriete maatregel.

Geregistreerde maatregelen binnen het project Buurtinspanning

4.3 Speerpunt 3 | Duurzaam bedrijf

Op basis van de eerste ervaringen in 2022 is de conclusie getrokken dat Duurzaam Bedrijf potentie heeft. Idee was om het dienstenaanbod van Duurzaam Bedrijf in 2023 te ontwikkelen tot een volwaardige, kostendekkende dienst. Duurzaam Bedrijf staat inmiddels en is goed vindbaar op de website van deA. Helaas valt het aantal aanvragen nog tegen waardoor nog lang geen sprake is van een kostendekkende dienst. Ondanks dit toch wel tegenvallende resultaat gaan we toch door met Duurzaam Huis omdat we zeker op termijn veel meerwaarde van deze dienst voor deA verwachten.

4.4 Speerpunt 4 | Duurzaam Huis voor iedereen

4.4.1 Energiecoach 2.0

Energiehulpverleners, energieadviseurs, energievrienden, energieconciërges en niet te vergeten onze energiecoaches, een vijftal smaken uit ons aanbod om mensen op het gebied van energie te helpen. Het geeft aan de ene kant goed aan dat we mensen op verschillende manieren kunnen ondersteunen maar werkt aan de andere kant ook wel verwarrend. Wie doet nu wat?

Om die reden hebben we het in september gewerkt aan een integraal aanbod waarmee we onder de titel Energiecoach iedereen kunnen helpen. Vanaf 1 november 2023 is dit integrale aanbod beschikbaar waarbij het de kunst is de vraag van de bewoner steeds aan het juiste aanbod (lees de juiste coach) te koppelen, zonder de aanvrager daarmee te vermoeien. Voor de duidelijkheid: het werk van onze huidige energiecoaches blijft ongewijzigd.

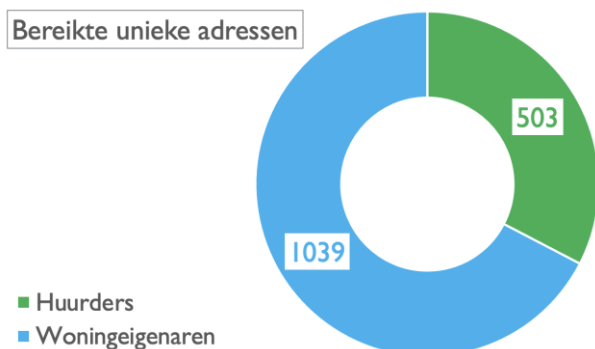
Voor het ontwikkelen en het beproeven van dit nieuwe concept hebben we een opdracht van de gemeente Apeldoorn ontvangen. Onderdeel van de opdracht is het uitvoeren van 240 energiecoach-gesprekken.

In de periode na 27 juli 2023 (Einde subsidieregeling Warmtetransitie) zijn er 166 verzoeken om een energiecoachgesprek binnengekomen, waarvan er 96 uitgevoerd zijn en 173 verzoeken om een energieconciërge, waarvan 96 uitgevoerd. In totaal 334 verzoeken. Ruim meer dan de 240 beloofde energiecoach gesprekken.

4.4.2 Subsidieregeling warmtetransitie

Op 16 juni 2022 heeft deA een subsidieaanvraag in het kader van de subsidieregeling Warmtetransitie aangevraagd, welke op 26 juli 2022 positief beschikt is. Hiermee borgen we de continuïteit van Duurzaam Huis met een aanbod voor huurders en woningeigenaren.

Doel is om in de periode 26 juli 2022 – 27 juli 2023 totaal 1600 huishoudens te bereiken, waarvan 1000 woningeigenaren en 600 huurders.

In bovengenoemde periode zijn 1039 unieke woningeigenaren en 503 unieke huurders bereikt. Met de verschillende activiteiten gericht op woningeigenaren zijn opgeteld 1265 woningeigenaren bereikt maar omdat sommige woningeigenaren aan meerdere activiteiten meededen gaat het uiteindelijk over 1039 unieke woningeigenaren. De doelstelling is hiermee voor 96% gehaald.

4.4.3 Energiecoaches

In de periode tot 27 juli 2023 zijn er in totaal 461 energiecoachgesprekken uitgevoerd.

4.4.4 Warmtebeelden en warmtewandelingen

Van de woning van 324 woningeigenaren is een warmtebeeld gemaakt en 26 bewoners hebben meegedaan met een warmtewandeling.

4.4.5 Infraroodpanelenactie

In het voorjaar is door deA een infraroodpanelen-actie georganiseerd. Omdat de informatieavond van 29 maart al binnen een week overtekend was, is er op 18 september een extra informatieavond gepland. Op beide avonden samen hebben we 156 mensen mogen verwelkomen. 33 deelnemers hebben ingeschreven voor de actie bij een van de deelnemende leveranciers.

4.4.6 Isolatieactie

Op 11 april 2023 is de isolatieactie gestart met een informatieavond. Voor de informatieavond hadden zich 30 bewoners ingeschreven. De actie liep tot 1 juni 2023.

Van 56 bewoners hebben we 89 offerte-aanvragen geregistreerd. 22 aanvragen hebben geleid tot een opdracht.
--

4.4.7 Warmtepompactie

In het kader van de warmtepompactie hebben we een nieuwe dienst ontwikkeld samen met de installateurs waarmee we samenwerken. De warmtepompcheck is de naam van deze nieuwe dienst. De eerste stap van de dienst bestaat uit een bezoek van een Energiecoach die samen met de bewoner bekijkt of de woning geschikt is voor een warmtepomp. Als de woning geschikt is, volgt de tweede stap: het uitvoeren van een warmteverliesberekening. Nadat deze uitgevoerd is, wordt de offerteaanvraag doorgestuurd naar de leverancier. De leverancier krijgt op deze manier een serieuze en kansrijke offerteaanvraag en om die reden is 'de deal' dat deze offerteaanvraag met voorrang opgepakt wordt.

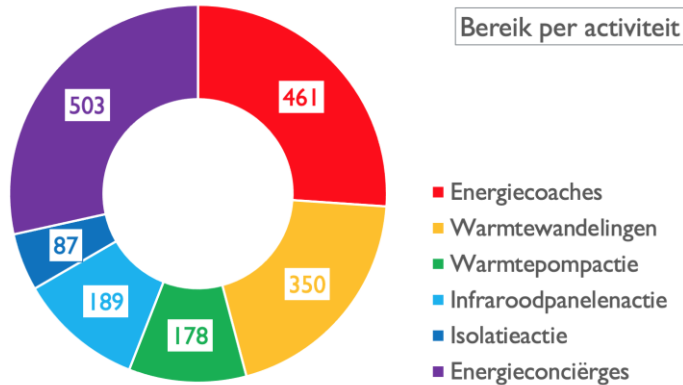
Op 27 juni hebben we een informatieavond over warmtepompen georganiseerd, waar we ook de warmtepompcheck hebben gelanceerd. Deze avond was al binnen een paar dagen overtekend en om die reden hebben we een op 27 september een tweede avond georganiseerd. Op beide avonden samen hebben we 140 mensen mogen verwelkomen.

In de periode tot 27 juli 2023 hebben zich 38 mensen zich ingeschreven voor een warmtepompcheck.

4.4.8 Energieconciërges

In de periode tot 27 juli 2023 zijn er in totaal 503 energieconciëрге-gesprekken uitgevoerd.

De bereikte aantallen bewoners voor de verschillende activiteiten van het project Warmtetransitie

4.5 Overig nieuws

4.5.1 Doorlopende evaluatie

Energiecoaches

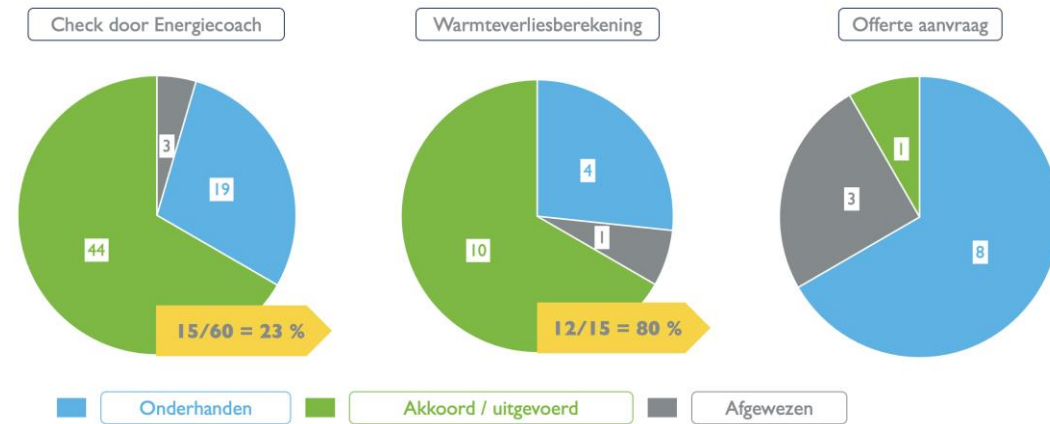
- De evaluatie van de energiecoaches is structureel ingericht. Zo krijgen bewoners een aantal weken na het energiecoachgesprek een mail waarin ze ook gevraagd wordt het energiecoachgesprek te beoordelen. Daarnaast worden bewoners steekproefsgewijs nagebeld door Wilmar Moerman.

4.5.2 Samenwerking met woningcorporaties

- We zijn gestart met de pilot met de woningcorporaties. In de pilot gaat het om een buurtaanpak en 100 energiehulpgesprekken. Na afloop van de pilot kijken we of we kunnen komen tot een structurele samenwerking met de samenwerkende woningcorporaties.
- Vanaf begin oktober kunnen medewerkers van de woningcorporaties huurders 'aankelden' voor een energiecoachgesprek. Via een telefonisch intake proberen we de vraag helder te krijgen zodat we de juiste energiecoach aan de vraag kunnen koppelen.
- Voor het uitvoeren van de buurtaanpak is in gezamenlijk overleg het Staatsliedenkwartier in Apeldoorn Zuid gekozen. De uitvoering zal begin 2024 plaatsvinden.

4.5.3 Warmtepompcheck als dienst

De nieuw ontwikkelde warmtepompcheck is eind 2023 geëvalueerd met alle betrokkenen, waarbij iedereen de conclusie deelde dat deze uitstekend werkt. De warmtepompcheck is als dienst continu beschikbaar.

Stand eind 2023 | 60 aanvragen waarvan 12 tot een offerteaanvraag geleid hebben

5 Onze energiegemeenschap

5.1 Speerpunt 5 | Betaalbare energie voor iedereen | Eigen tarief

In samenwerking met Greenchoice en Prowind hebben we nagedacht aan een betaalbaar tarief voor energieafnemers van Zonnepark Klarenbeek. Idee ligt geheel in lijn van ons tienjarenplan waar de ambitie van 'betrokken opwek' is geformuleerd.

Greenchoice heeft helaas aangegeven geen werk te willen maken van dit idee en ook geen mogelijkheden te zien om dit op korte termijn te realiseren. Door deze terugtrekkende beweging van Greenchoice zijn we vooralsnog genoodzaakt dit speerpunt te parkeren.

We beraden ons nu op andere mogelijkheden en partners om deze ambitie te realiseren.

5.2 Speerpunt 6 | Ontwikkelen Zonnepark Woudhuis voor iedereen

Ten oosten van de A50 en ter hoogte van het landgoed Woudhuis werken we samen met Statkraft aan de ontwikkeling van een zonnepark van circa 35 ha. De bedoeling is om het park uiteindelijk in twee aparte delen op te leveren, waarvan één deel bestemd voor deA en het andere deel voor Statkraft.

- Het park is weliswaar vergund en heeft de beschikking over een SDE-subsidie maar de haalbaarheid van het zonnepark is nog onzeker. Twee zaken die de haalbaarheid negatief beïnvloeden zijn de lage SDE en de hoogte van de rente van de banklening.
- Om de financieringsmogelijkheden te verkennen is een enquête uitgezet onder de leden en belangstellenden voor Zonnepark Woudhuis. De enquête is door 86 mensen ingevuld waarbij men aangeeft dat het rendement minimaal 4% dient te zijn voordat men bereid is om financieel in te stappen. Dit is een belangrijk uitgangspunt voor het ontwikkelen van een goede propositie voor de crowdfunding.
- De bedoeling is dat het Zonnepark straks aansluit op het netwerk van de Ecofactorij. Het concept aansluitcontract is in november 2023 door ENEA, de netwerkbeheerder van de Ecofactorij, teruggenomen. In plaats daarvan is een aanzienlijk minder gunstig aansluitcontract voorgesteld. De gesprekken hierover lopen nu.

Het is eind 2023 nog allerminst zeker dat het Zonnepark er komt.

5.3 Speerpunt 7 | Eén postcoderoosproject nieuwe stijl

- De postcoderoos nieuwe stijl is sterk verbeterd en biedt meer mogelijkheden dan de oude regeling. Om die reden en gelet op de zeer beperkte mogelijkheden om extra duurzame opwek te realiseren, is de ambitie geformuleerd om minimaal een postcoderoosproject nieuwe stijl in 2023 te realiseren.
- In 2023 zijn we er helaas niet in geslaagd om een nieuw zonnedak te realiseren en is er ook nog geen dak definitief beschikbaar om mee aan de slag te gaan. Er is wel het nodige voorwerk verricht. Zo is er bijvoorbeeld met de gemeente gekeken naar geschikte nog niet gebruikte daken.
- In nauwe samenwerking met de wijkraad Berg en Bos wordt samen met een aantal bewoners van Berg en Bos gewerkt aan een collectief dak voor bewoners uit Berg en Bos.

- Er is een serieuze mogelijkheid om een deel van het dak van de sportaccommodatie van WSV te gebruiken voor een collectief zonnedak. WSV is van plan zonnepanelen te leggen maar heeft voor het eigen gebruik niet het hele dak nodig. De gesprekken met WSV hierover lopen.

5.4 Energielevering via Greenchoice

5.4.1 Groei van nieuwe klanten en overstappers.

- Sinds 11 juli 2023 geldt er weer een apart coöperatief tarief met een variabel tarief en een vast tarief voor 1 jaar en 3 jaar.
- Het coöperatief tarief Apeldoorn Groen is qua prijs een concurrerend tarief en heeft geleid tot veel nieuwe aanmeldingen en overstappers (Mensen die al een contract bij Greenchoice hebben maar energie via deA willen). Omdat Greenchoice nog geen dynamisch contract aanbiedt, is een aantal energie-afnemers overgestapt naar een energieleverancier.
- De gegevensuitwisseling met Greenchoice is helaas nog steeds niet op orde waardoor exacte cijfers nog niet zijn te geven. Het aantal energieafnemers bedraagt in ieder geval minimaal 920.

5.5 Verkennen mogelijkheden van Windenergie

Gelet op de uitspraak van de provincie dat windenergie op de Veluwe en in een zone van 8 kilometer rondom het natuurgebied niet is toegestaan, hebben we besloten om de verkenning naar Windenergie voorlopig niet op te pakken.

5.6 Realiseren van eigen opslag

- We constateren dat bij Prowind het enthousiasme om met solartransferia aan de slag te gaan sterk verminderd is. Om die reden verkennen we nu ook zelf de mogelijkheden om in Apeldoorn een concept te ontwikkelen.
- Concreet kijken we nu naar het terrein nabij de A50 bij Agrifirm dat bedoeld is als overlooplocatie voor het parkeren ten behoeve van Omnisport.

5.6.1 Een batterij bij Zonnepark Brinkenweg

- Het idee van Scholt Energy om een grote batterij van 5 MW / 10 MWh te mogen plaatsen op de locatie van Zonnepark Brinkenweg om de netcongestie-problemen op de Ecofactorij op te lossen, is van de baan. Reden is dat capaciteit van de aansluiting van het netwerk van de Ecofactorij op het landelijk netwerk van Liander te gering is.

5.6.2 De basaltbatterij

- Op aangeven van Lex Fokkinga (lid van deA) hebben we ons serieus verdiept in de mogelijkheden die een zogenaamde 'basaltbatterij' biedt.
- De essentie van een 'basaltbatterij' is dat deze bestaat uit steenachtig materiaal dat elektrische verwarmd wordt. De op deze manier opgeslagen warmte kan vervolgens water verwarmen voor de verwarming van woningen. De temperatuur in de 'batterij' kan oplopen tot 500 graden.

- We kijken naar een plek in Apeldoorn om deze vorm van warmteopslag toe te passen en naar de rol die deA daarbij kan spelen.

5.7 Bestaande opwek

5.7.1 Zon op School

- Geen ontwikkelingen

5.7.2 Zon voor Huur

- Ondanks nieuwe afspraken over het beheer van de zonnepaneleninstallatie aan het Magistratenveld uitgevoerd door de firma Lens Energie zijn de problemen met een tweetal aansluitingen nog steeds niet verholpen.
- Ook in 2023 zijn er weer verschillende omvormers als defect gemeld en vervangen door een gereviseerd exemplaar.

5.7.3 Zonnepark Ecofactorij

- De bevindingen uit de nieuwe scope-12 keuring van de installatie zijn opgelost. De rapportage is opgestuurd naar Install Keur en zodra deze akkoord is, kan een bliksemverzekering afgesloten worden.

5.7.4 Zonnepark Klarenbeek | Beveiliging opgeschroefd

- Nadat de schade door de diefstal van ruim 40 kilometer koper in maart 2023 hersteld was en het camerabeveiligingssysteem bijna operationeel was, is er in het weekend van 8/10 september opnieuw een aanzienlijke hoeveelheid koper gestolen.
- Alle schade is inmiddels geheel hersteld en ook het camerabeveiligingssysteem dat n.a.v. de diefstallen is geïnstalleerd is volledig operationeel.

Gebiedsfonds

- Elk jaar wordt er vanuit het zonnepark een bedrag van circa €10.000,- (€0,50 per geproduceerde MWh) in het gebiedsfonds gestort. Op 21 september zijn in een bijeenkomst met de omwonenden van het zonnepark de spelregels rond het gebiedsfonds uiteengezet. Een deel van dat geld is beschikbaar voor de omwonenden om duurzame maatregelen in hun woning te treffen. Het resterende deel is beschikbaar voor het dorp.
- Het gebiedsfond is opengesteld en de eerste aanvragen van bewoners zijn binnen.

5.7.5 Zonnepark Brinkenweg | Ook getroffen door koperdiefstal

- Helaas is er in augustus ook ingebroken op het Zonnepark Brinkenweg. In eerste instantie is vrijwel al het koper op het oostelijke gedeelte van het zonnepark ontvreemd. Een paar dagen later was ook het westelijke gedeelte aan de beurt. Net een dag voordat er tijdelijke camera's geplaatst zouden worden.
- De schade is inmiddels volledig hersteld en ook hier is een beveiligingssysteem met camera's geïnstalleerd dat inmiddels volledig operationeel is.

5.7.6 Herenboeren

In 2023 is het zonedak op de kapschuur van de Herenboeren in bedrijf genomen. De eerste zes jaren is deA de eigenaar van de zonnepaneleninstallatie. Het daarvoor benodigde Recht van Opstal is nog niet geregeld. Dit blijkt lastig vanwege de ingewikkelde eigendomsverhoudingen. Het Recht van Opstal is een eis vanuit de provincie bij de in 2022 verstrekte subsidie. Er zal overlegd worden met de provincie hoe hier mee omgegaan moet worden.

5.7.7 Onze energiebosjes

- Ook in 2023 hebben weer zakken houtpellets verkocht via Campus Woldhuis.
- Er zijn in 2023 geen energiebosjes gekapt. De bedoeling is om in 2024 wel weer enkele percelen te kappen.

6 Werk buiten Apeldoorn

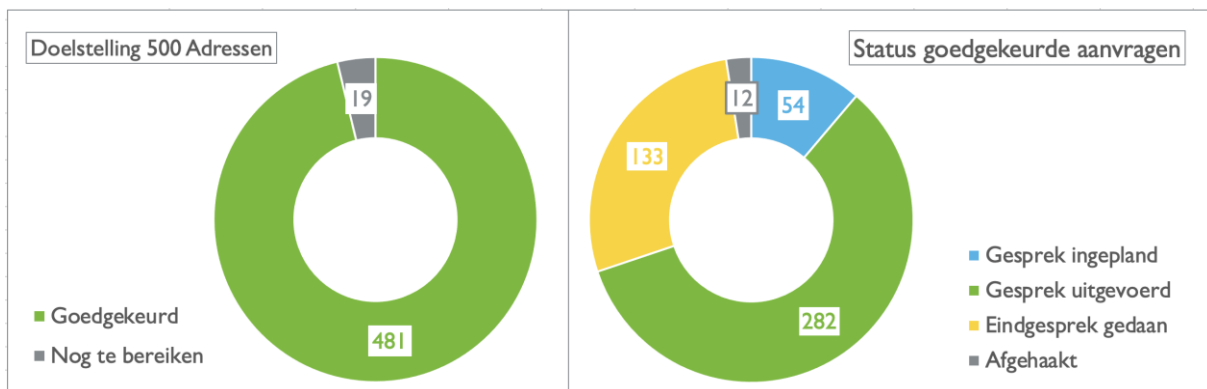
6.1 Speerpunt 8 | Samenwerking in de regio | 5 regiopartners

6.1.1 Brummen Energie | We gaan door

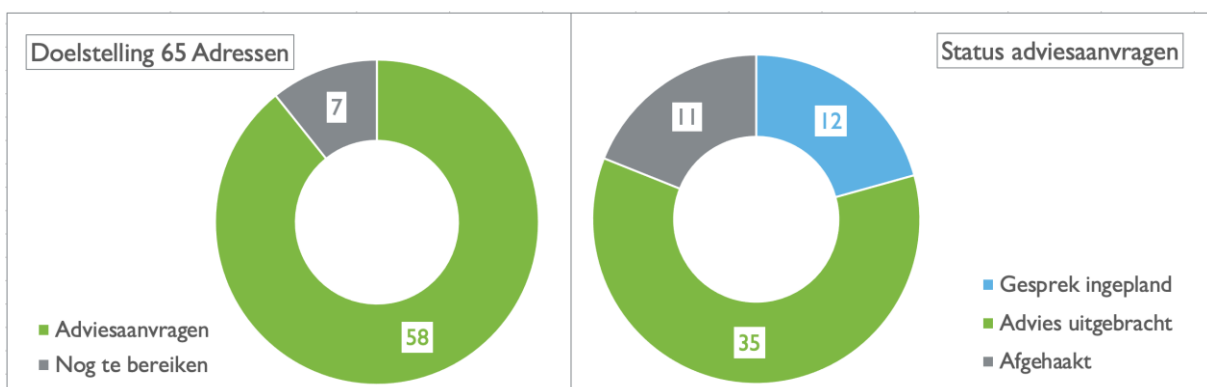
Eind 2023 hebben we samen met Brummen Energie en de gemeente Brummen onze samenwerking besproken. Zowel Brummen Energie als de gemeente Brummen hebben aangegeven graag met deA verder te gaan.

Energie-armoedeaanpak

- deA heeft van de gemeente Brummen de opdracht gekregen voor het uitvoeren van haar energiearmoede-aanpak voor 500 huurders en 65 woningeigenaren. deA doet dat in samenwerking met Brummen Energie.
- De energie-armoedeaanpak loopt tot eind 2023

Energiearmoede aanpak huurders: Stand van zaken 10 januari 2024

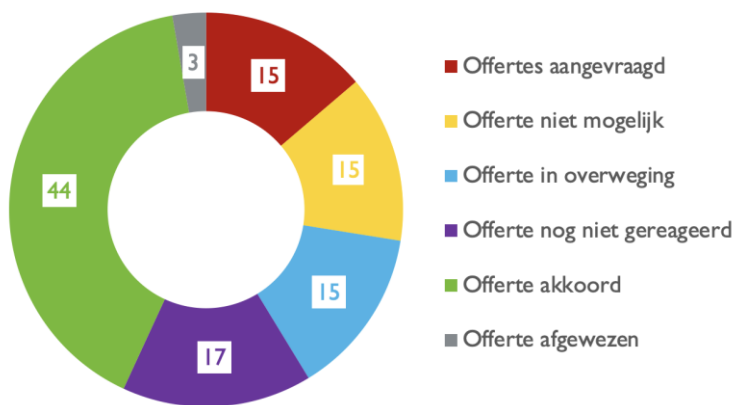

Energiearmoede aanpak kopers: Stand van zaken 10 januari 2024

Isolatieactie in opdracht van de gemeente Brummen

- deA heeft van de gemeente Brummen de opdracht gekregen om een isolatieactie te organiseren. Voor deze isolatieactie is voor een specifieke groep bewoners ook een extra subsidie beschikbaar.
- De actie is gestart met twee zeer goed bezochte informatieavonden op 5 en 6 juni respectievelijk in Brummen en in Eerbeek. 68 bewoners hebben binnen de actie 109 offerte-aanvragen ingediend. 44 offerte-aanvragen hebben geleid tot een opdracht (40%).

Isolatie-actie Brummen | Status offerteaanvragen

Isolatieactie Brummen: Status 10 januari 2024

6.1.2 Energierijk Voorst | Zeer goed bezochte informatieavonden

Coaches en bereikbaarheid

- In opdracht van Energierijk Voorst verzorgt deA de coördinatie rond de inzet van de energiecoaches van Energierijk Voorst en ook de telefonisch bereikbaarheid voor Energierijk Voorst.

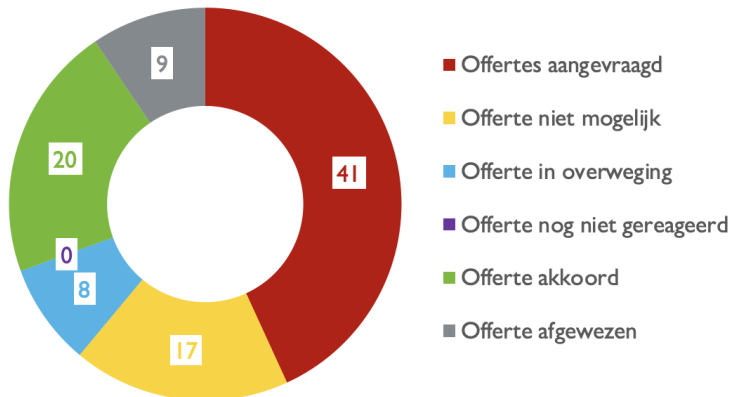
Energie-armoedeaanpak

- deA heeft van de gemeente Voorst de opdracht gekregen om een onderdeel van haar energiearmoedebestrijding uit te voeren. Via de webshop van deA is er voor bewoners uit de gemeente Voorst de mogelijkheid om een energiebesparingspakket samen te stellen dat vervolgens bezorgd en geïnstalleerd wordt. Deze actie is na de zomer gestopt. In totaal is er aan 6 mensen een pakket geleverd.

Isolatie- en warmtepompactie

- Met een zeer goed bezochte informatieavond (volgens de telling van de gemeente 125 deelnemers) op 26 september is de isolatieactie voor de gemeente Voorst gestart.
- Er zijn inmiddels door 58 bewoners 95 offerteverzoeken gedaan. 20 offerte-aanvragen (21%) hebben al geleid tot een opdracht.

Isolatie-actie Voorst | Status offerteaanvragen

Isolatieactie Voorst: Status 10 januari 2024

- Met wederom een zeer goed bezochte informatieavond (165 mensen die zich hadden opgegeven) op 7 november 2023 is de warmtepompactie gestart.
- Inmiddels hebben zich al 67 bewoners voor de warmtepompcheck aangemeld.

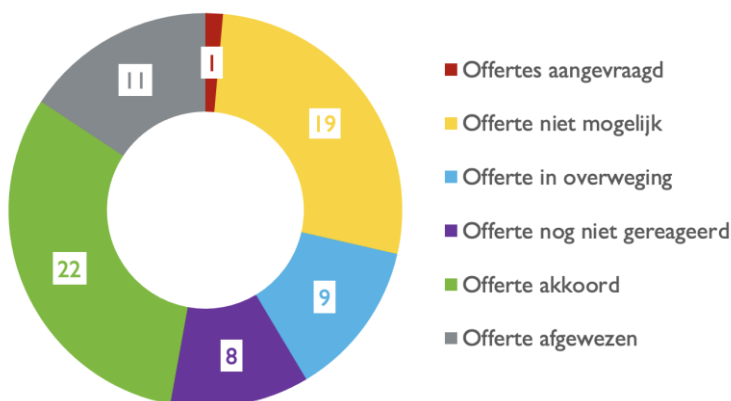
6.1.3 Gemeente Epe | Isolatieactie scoort 8,2

Isolatieactie

- deA heeft van de gemeente Epe de opdracht gekregen om een isolatieactie te organiseren. De actie is op 12 april van start gegaan met een informatieavond. De actie wordt uitgevoerd in samenwerking met bedrijven uit de gemeente Epe. De actie is op 30 juni geëindigd.
- Er zijn door 53 bewoners 70 offerteverzoeken aangevraagd, waarvan op dit moment 22 geleid hebben tot een opdracht (31%).

De bewoners die een maatregel hebben laten uitvoeren zijn na gebeld om te achterhalen hoe ze de actie hebben ervaren. De gemiddelde score die mensen geven is een 8,2. Over de organisatie van de actie is men zeer tevreden en ook de bedrijven scoorden hoog met woorden als: snel opgemeten en gewerkt, accuraat, fijn bedrijf om mee te werken. Vooral de aanvraag van de subsidie vond een aantal bewoners lastig en een enkeling vond het isoleren best prijzig.

Isolatie-actie Epe | Status offerteaanvragen

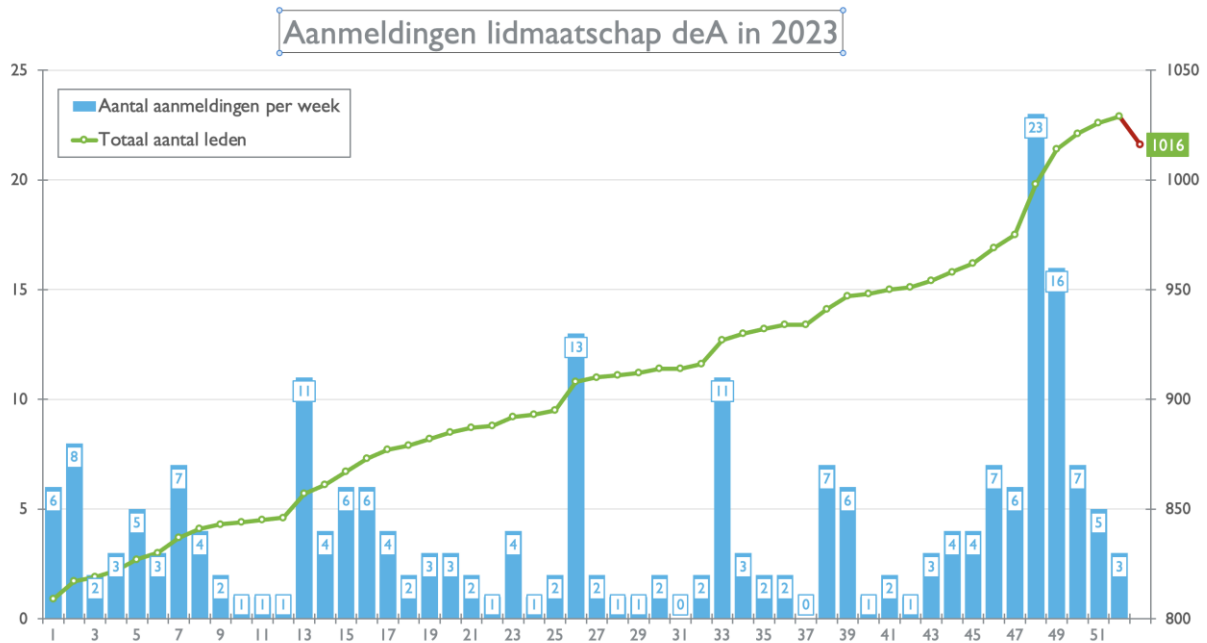
Buurtaanpak Oene

- De gemeente Epe heeft aan deA gevraagd om samen met de gemeente een aanpak te ontwikkelen en uit te voeren om Oene van het aardgas af te halen.
- In 2023 is de aanpak in samenwerking met de gemeente op hoofdlijn ontwikkeld. De aanpak zal in 2024 worden gestart. De offerte hiervoor moeten we nog indienen.

7 Onze coöperatie

7.1 Speerpunt 9 | Meer dan 1000 leden

Missie geslaagd

- Op 6 december 2023 konden we het 1000ste lid inschrijven. Eind van het jaar na verwerking van de afmeldingen staat de teller op 1016 leden.

7.2 Formatie

7.2.1 Betaalde vrijwilligers

Een aantal vrijwilligers wordt ook ingezet voor betaalde opdrachten en krijgt dan een vergoeding per uur. Voor deze medewerkers wordt de uitgekeerde vergoeding door de belastingdienst niet meer als belastingvrij gezien. De vrijwilliger dient de vergoeding op te geven in de belastingaangifte en deA dient aan de Belastingdienst de uitgekeerde vergoedingen door te geven. Een en ander is afgestemd met de accountant.

7.2.2 Omvang bezetting op 1 januari 2024

Bezetting	01-jan-24	01-jan-23
Aantal mensen in loondienst	16	14
Aantal fte in loondienst	9,9	8,3
Aantal ZZP-ers	9	11
Aantal fte ZZP-ers	3,4	
Aantal nul-uur contracten	0	1
Aantal stagairs/afstudeerders	0	0
Aantal energiecoaches koop	42	34
Aantal energievrienden	5	
Aantal vrijwilligers overige functies	16	14
Aantal vrijwilligers – Bestuur en Coöperatieraad	9	10

Bezetting Energiebedrijf deA op 1-1-2024

(In alfabetische volgorde)

	Naam	Functie	“Contract”
1	Adèle Reiss	Energiecoach/Energievriend	Vrijwilliger
2	Albert Neelis	Energiecoach koop	Vrijwilliger
3	Ammar Mohammad	Energiecoach huur	In dienst
4	Angela Dol	Energiecoach huur	ZZP-er
5	Anja Straathof	Energiecoach huur	ZZP-er
6	Arie Hertgers	Energiecoach koop	Vrijwilliger
7	Arien Scholtens	Regionale samenwerking	Vrijwilliger
8	Arjan van der Plas	Energiearmoede	ZZP-er op projectbasis
9	Ben Assema	Energiecoach koop	Betaalde Vrijwilliger
10	Bente Bor	Klushulp	In dienst
11	Berend Jager	Energiecoach koop	Vrijwilliger
12	Bert van Zeumeren	Energiecoach koop	Vrijwilliger
13	Carien Kruijt	Organisatie advies	Vrijwilliger
14	Carola Hoogland	Projectleider Buurtaanpak Oene	ZZP-er
15	Cees Schneiders	Energiecoach koop	Vrijwilliger

16	Christine de Moulin	Office	In dienst
17	Cor Westrik	Energiecoach koop	Vrijwilliger
18	Erik Heijnink	Team Opwek en Opslag	In dienst
19	Erik Vos	Elektrisch vervoer	Vrijwilliger
20	Etelka Oortwijn	Buurtaanpak	ZZP-er
21	Floriske van Geest	Innovator energietransitie	In dienst
22	Friedl Marttin	O.a. procesbeschrijvingen	Vrijwilliger
23	Geke Odding	Energiecoach koop	Vrijwilliger
24	Gertine Wilders	Marketing & communicatie	In dienst
25	Hans Buitenhuis	Energievriend	Vrijwilliger
26	Hans Knol	Energiecoach koop	Betaalde Vrijwilliger
27	Hans Westerveld	Energiecoach koop	Vrijwilliger
28	Hans Wolf	Team Zon Inzet lokale biomassa	Vrijwilliger
29	Heleen Boonstra	Team Opwek en opslag	Vrijwilliger (5 dagdelen per week)
30	Heleen Mulderij	Office	In dienst
31	Helène Neefjes	Office	In dienst
32	Henk den Besten	Energiecoach koop	Vrijwilliger
33	Henk Kloosterziel	Energievriend	Vrijwilliger
34	Henk Schukken	Duurzaam Huis Bespaarhulpen	ZZP-er op projectbasis
35	Herman Kok	Energiecoach koop	Vrijwilliger
36	Herman Zwijnenberg	Energiecoach koop	Vrijwilliger
37	Hubert Hulshof	Energiecoach koop	Vrijwilliger
38	Hugo Breggeman	Energiecoach koop	Betaalde Vrijwilliger
39	Irma de Jong	Marketing & communicatie	In dienst
40	Jaap de Hoog	Energievriend	Vrijwilliger
41	Jaap den Uijl	Energiecoach koop	Vrijwilliger
42	Jacob van de Kamp	Klushulp	Betaalde vrijwilliger
43	Jan Baarveld	Energiecoach koop	Vrijwilliger
44	Jan de Koning	Energiecoach koop	Vrijwilliger
45	Jan Iepsema	Energiecoach koop	Vrijwilliger
46	Jan Mastenbroek	Energiecoach koop	Vrijwilliger
47	Jan Willem Peet	Energiecoach koop	Vrijwilliger
48	Jim van Wingerden	Energiecoach koop	Vrijwilliger
49	Johan Fuit	Energiecoach koop	Vrijwilliger
50	Joost van Santen	Energiecoach koop	Vrijwilliger
51	Jos Floor	Energiecoach koop	Vrijwilliger
52	Karel Marttin	o.a. Contactpersoon MBO/HBO	Betaalde Vrijwilliger
53	Karel Stolk	Energiecoach koop	Vrijwilliger
54	Karen Bourgonje	Office	In dienst
55	Kees Pasma	Energievriend	Vrijwilliger
56	Kevin Malak	Duurzaam Bedrijf	ZZP-er
57	Leonie Urff	Marketing & communicatie	In dienst
58	Lex van Kooten	Energiecoach koop	Vrijwilliger
59	Lonneke Kersbergen	Energiecoach huur	In dienst

60	Luuk Dams	Energiecoach koop	Vrijwilliger
61	Marco Lindhout	Energiecoach huur	In dienst
62	Marleen Kwast	Coöperatie sterker en vitaler maken	Vrijwilliger
63	Menso Molag	Energiecoach koop	Vrijwilliger
64	Michael Boddeke	Directie	In dienst
65	Michiel Roemer	Team Opwek en Opslag	In dienst
66	Nico Koster	Energiecoach koop	Vrijwilliger
67	Nico van Gerwen	Energiecoach koop	Vrijwilliger
68	Nicoliene Peet	Bespaarhulp huur	ZZP-er
69	Paul Fluitsma	Boekhouder	Vrijwilliger
70	Paul Melis	Energiecoach koop	Vrijwilliger
71	Peter Aalders	Energiecoach koop	Vrijwilliger
72	Peter Augustinus	Energiecoach koop	Vrijwilliger
73	Peter Kok	Warmtefotograaf	Per 1 januari 2023
74	René Hertgers	Energiecoach koop	Vrijwilliger
75	Rik te Koppele	Energiecoach koop	Vrijwilliger
76	Roel Nijenhuis	Energiecoach koop	Vrijwilliger
77	Ron Bouman	Energiecoach koop	Vrijwilliger
78	Ron Meiring	Team Opwek en Opslag	Vrijwiller
79	Sandra Koppenhöfer	Energiehulp	ZZP-er
80	Serge Pleune	Website en ICT	In dienst
81	Thom Vleeskruyer	Energiecoach koop	Vrijwilliger
82	Wilmar Moerman	Belteam	Vrijwilliger
83	Wim Burger	Energiecoach koop	Vrijwilliger
84	Wim Ellenbroek	Bespaarhulp koop	Betaalde vrijwilliger
85	Wim Vergeer	Energiecoach koop	Vrijwilliger
86	Wopke van Rhijn	Team Opwek en Opslag	Vrijwilliger(4 dagdelen/week)
87	Wouter Voortman	Team Opwek en Opslag	Vrijwilliger

Leden Coöperatieraad deA

	Naam	Functie	“Contract”
	Adèle Reiss		Vrijwilliger
	Albert Ploeg		Vrijwilliger
	Jasper van Alten	Voorzitter	Vrijwilliger
	vacature		Vrijwilliger

In de ALV van november 2023 heeft Bas de Zwart na jaren actief te zijn geweest binnen de Coöperatieraad afscheid genomen.

Leden Bestuur coöperatie deA

	Naam	Functie	“Contract”
	Barbara Daam	Secretaris	Vrijwilliger
	Fun Hendriks	Voorzitter	Vrijwilliger
	Marcel van der Maal		Vrijwilliger
	Peter van Dillen		Vrijwilliger
	Thomas Taberima	Penningmeester	Vrijwilliger

In november 2023 eindigde de 1e zittingstermijn van Jeroen Janssens en Thom Vleeskruyer. Zij hebben ervoor gekozen hun rol binnen het bestuur van deA niet te verlengen.

8 RISICOBEBEERSING

deA is sinds de start in 2012 fors gegroeid. Inmiddels laat de jaarrekening van 2023 een omzet zien van circa één miljoen euro en hebben we ook een balanstotaal van een dikke miljoen euro. We zijn aandeelhouder c.q. mede-eigenaar van twee zonneparken. Al met al zijn we een echt bedrijf geworden. Daarmee is de noodzaak gegroeid om goed te kijken naar de continuïteit van deA en naar mogelijke onderwerpen en ontwikkelingen die hier invloed op kunnen hebben.

In dit jaarverslag hebben we de acties op dit terrein in enkele hoofdthema's proberen te vatten.

Financiële risico's

- De financiële risico's in de bedrijfsvoering van deA zijn beperkt. deA laat elk jaar de administratie controleren en de jaarrekening opstellen door accountantskantoor AACC. Daarnaast is de kans op misbruik van posities of fraude beperkt door bepalingen in de statuten en vaste afspraken over de uitvoering van administratieve processen.
- Maar ondanks bovenstaande zekerheid en transparantie van de geldstromen is deA de laatste jaren zo sterk gegroeid dat we als bestuur een herbezinning op de financiële processen verstandig achten. Het voornemen was om in 2023 alle financiële processen te analyseren en daar waar nodig werkwijze en verantwoordelijkheden en bevoegdheden aan te passen. Doordat onze penningmeester een groot deel van het jaar niet beschikbaar was door ziekte, hebben we dit onderwerp moeten schuiven in de tijd door.
- Bovenstaande neemt niet weg dat er in 2023 wel degelijk een aantal verbeteringen in de financiële processen in gang zijn gezet. Zo zijn de afspraken aangescherpt over het zogenoemde 4-ogen principe. Ook is een scheiding aangebracht tussen de rol van medewerkers / vrijwilligers die facturen inboeken in de administratie van deA en de personen die betalingen via de bank kunnen en mogen accorderen. Aanvullend is een expliciet overzicht van procuraties opgesteld (wie is bevoegd tot welke betalingen).
- Risicobeheer is ook een 'mindsetting'. We proberen door continue aandacht voor rollen, taken en verantwoordelijkheden het begrip 'financiële veiligheid' steeds tussen de oren van alle relevante medewerkers en vrijwilligers te houden.

Afhankelijkheid op langere termijn

In het najaar van 2022 heeft de directie in samenwerking met het bestuur een meerjarenbegroting opgesteld. Deze baart zeker voor de langere termijn de nodige zorgen. Uitgangspunt is dat de uitvoerende werkorganisatie (het Energiebedrijf; is een BV) als het ware zelf zijn broek moet kunnen ophouden. Dit dus zonder eventuele opbrengsten uit de zonneparken. De begroting van 2023 ging uit van een positief resultaat van circa 45.000 euro.

We moeten nog steeds constateren dat deA voor een heel groot deel afhankelijk is van gemeentelijke subsidies. Door onzekerheden hieromtrent (vooralnog geen continuïteit en/of meerjarenafspraken mogelijk met de gemeente) komen de doorrekeningen voor 2024 en later negatief uit. Het kan in de toekomst altijd nog meevallen, maar we zijn hierin zeer kwetsbaar. De uitdaging, maar daarmee ook de opdracht voor deA, is om aanvullende financieringsstromen te creëren. Inmiddels zijn we gestart met ons nieuwe product Duurzaam Bedrijf dat voor een aparte inkomensstroom moet gaan zorgen. Aanvullend zorgt ook werk dat we voor collega-energiecoöperaties doen voor extra inkomsten. Deze activiteiten zullen in de komende jaren verder worden uitgebouwd.

Weerstandsvermogen

Mede naar aanleiding van het te verwachten dividend uit de zonneparken Klarenbeek en Brinkenweg heeft het bestuur aan de ALV van november 2023 een notitie voorgelegd omtrent het benodigde weerstandsvermogen van deA. Hierin wordt geconcludeerd dat de opbrengsten uit de beide zonneparken vooralsnog gereserveerd moeten worden om mogelijke tegenvallers in de komende jaren op te kunnen vangen. Uitgangspunt is dat er voldoende middelen beschikbaar zijn om de salarissen en de structurele vaste lasten van de organisatie gedurende een half jaar te kunnen voldoen. Dit komt overeen met een bedrag van circa 300.000 euro. Voor wat betreft het eigen vermogen en de solvabiliteit (de mogelijkheid om op langere termijn aan de schulden te kunnen voldoen) is deA een gezonde organisatie. Echter de liquiditeiten vormen een risico omdat bijna het gehele vermogen in vaste activa is ondergebracht. Vandaar ook het voorstel om de extra inkomsten uit de zonneparken voorlopig te reserveren en bijvoorbeeld niet te besteden aan nieuwe projecten of activiteiten (hoe zinvol dan maar ook). De ALV heeft het voorstel van het bestuur aangenomen.

Eigen opwek en energieprijzen

deA heeft met de twee zonneparken Klarenbeek en Brinkenweg inmiddels een forse capaciteit aan stroomopwek beschikbaar. Na de energiecrisis in 2022 zijn de tarieven waarvoor de zonneparken de opgewekte energie kunnen verkopen in de loop van 2023 weer gedaald en (bijna) op het oude niveau. Wrang is dat de consumentenprijzen echter nog steeds significant hoger liggen dan daarvoor. Daar waar de extra opbrengst in 2022 voor beide zonneparken van deA tezamen circa 4,5 ton was, is deze in 2023 fors gereduceerd. Het jaar 2022 lijkt daarmee vooralsnog een eenmalige financiële meevaller.

deA wil heel graag een of meerdere windmolens in Apeldoorn of directe omgeving realiseren. Windmolens leveren een veel hoger rendement op dan zonneparken. Maar veel belangrijker vinden we het om een evenwichtige mix binnen de regio van wind- en zonnenergie te creëren. Immers de vraag naar (duurzame) energie geldt voor het gehele jaar en bijvoorbeeld ook op regenachtige of bewolkte winterdagen. Wind en zon kunnen elkaar goed aanvullen. Op de Veluwe rust echter nog steeds een taboe op windmolens, dit in verband met Natura 2000 gebied en de wespandief, een beschermde roofvogel die tegen de wieken van windmolens kan vliegen. Met de uitspraken eind 2022 van het provinciebestuur achten we de kans op realisatie van een of meerdere windturbines binnen de gemeente Apeldoorn in de komende jaren zeer klein. Maar niets is zo veranderlijk als de politiek. We blijven hoop houden.

Medewerkers en vrijwilligers

Het kapitaal van deA zijn alle vrijwilligers en de medewerkers (vast in loondienst, met een tijdelijk contract dan wel actief op zzp-basis). Zij doen het werk en maken het succes van deA mogelijk. Er is het bestuur en de directie alles aan gelegen om de opgedane kennis en ervaring van alle mensen vast te houden voor onze duurzame initiatieven. Eind 2023 hebben we ervoor gekozen om de salarissen van de medewerkers per 1 januari 2024 met 4% te verhogen. Dit is conform de inflatie over de periode januari tot en met november. Aanvullend is afgesproken om in 2024 tot een structureel beloningsbeleid voor deA te komen, waarbij we naast naar de materiële cq. financiële beloning ook gaan kijken naar vormen van immateriële beloning. Met de verdere professionalisering van de organisatie is dit een belangrijk nog uit te werken punt.

Vrijwilligers proberen we te binden door onder meer interessante activiteiten te bieden die aansluiten op hun ervaring en kennis. Maar ook met bijvoorbeeld een gezellige filmavond in Gigant hebben we mensen met elkaar in contact gebracht. De sociale context van elkaar regelmatig ontmoeten vinden we heel belangrijk. Daarnaast moet het vrijwilligerswerk binnen deA ook inhoudelijk leuk en uitdagend zijn.

Wet en regelgeving

Voor verenigingen, coöperaties en stichtingen geldt sinds 1 juli 2021 de wet WBTR (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen). Doel van deze wet is om wanbestuur, onverantwoordelijk financieel beheer, fraude of misbruik van positie binnen besturen te voorkomen. Alle formele in deze wet opgenomen bepalingen cq. zekerheden zijn op goede wijze in de bestaande statuten en werkwijze van deA geregeld.

9 Financieel jaarverslag

9.1 ALGEMEEN OVERZICHT

Het jaar 2023 financieel gezien

Wederom was dit jaar weer een jaar van flinke veranderingen. De trend naar meer aandacht voor de warmtetransitie zette verder door. Later in het jaar kwam de focus ook te liggen op de aanpak van energiearmoede. Beide werden flink ondersteund door de gemeente Apeldoorn.,

Het resultaat van deA als totaal komt uit op een bedrag van 48.000 euro negatief. Ten opzichte van de verwachtingen cq. begroting is dat een forse tegenvaller. Anders dan in 2022 zijn de prijzen voor elektriciteit in 2023 genormaliseerd op het niveau van vóór de energiecrisis. Daarmee zijn de opbrengsten uit onze deelnemingen in de zonneparken fors lager dan begroot (circa 90.000 euro). Ook is de omzet van het project energiearmoede lager dan verwacht omdat we hier in het kalenderjaar 2023 de afgesproken aantallen huisbezoeken niet gehaald hebben (deels overgeheveld naar 2024). En aan de kostenkant hebben we voor diverse activiteiten meer personeel in moeten zetten.

9.2 JAARCIJFERS 2023

De schema's met jaarcijfers die in dit hoofdstuk zijn opgenomen, geven een samenvatting voor deA als geheel. Deze cijfers zijn opgeleverd door onze accountant in een Samenstellingsverklaring.

Toelichting op de jaarcijfers

De tabellen hieronder geven de cijfers voor het jaar zelf (2023) en ter vergelijking de begroting van dit jaar (2023) en de resultaten van het voorafgaande jaar (2022). Daarnaast wordt in de meest rechtse kolom de begroting voor het volgende (nu lopende) jaar 2024 gegeven, zoals vastgesteld in de vorige najaars-ALV.

Deze cijfers zijn steeds voor deA als geheel (coöperatie en energiebedrijf bij elkaar geteld).

Resultaten jaar 2023	Resultaat 2023	Begroting 2023	Vorig jaar 2022	Begroting 2024
Omzet Besparen, thuis en op het werk	€ 1.162.318	€ 1.196.000	€ 610.933	€ 506.000
Omzet Onze Energiegemeenschap	€ 198.612	€ 198.407	€ 296.025	€ 191.697
Omzet Werk voor derden	€ 272.431	€ 210.500	€ 69.494	€ 77.880
Omzet Onze Coöperatie	€ 22.430	€ 25.000	€ 21.965	€ 25.000
Totaal Omzet	€ 1.655.791	€ 1.629.907	€ 998.417	€ 800.577
Inkopen Besparen, thuis en op het werk	€ 1.031.058	€ 1.070.000	€ 436.607	€ 462.500
Inkopen Onze Energiegemeenschap	€ 68.099	€ 49.323	€ 88.254	€ 150.941
Inkopen Werk voor derden	€ 247.183	€ 181.600	€ 65.644	€ 49.800
Inkopen Onze Coöperatie	-	-	€ 11.782	€ 1.000
Totaal Kostprijs van de Omzet	€ 1.346.340	€ 1.300.923	€ 602.287	€ 664.241
Bruto Omzetresultaat	€ 309.452	€ 328.984	€ 396.131	€ 136.336
<i>Loonkosten</i>	<i>€ 731.797</i>	<i>€ 460.104</i>	<i>€ 597.040</i>	<i>€ 595.038</i>
<i>Doorberekende loonkosten</i>	<i>€ -557.308</i>	<i>€ -260.000</i>	<i>€ -401.750</i>	<i>€ -502.145</i>
Personeelskosten na doorberekening	€ 174.489	€ 200.104	€ 195.290	€ 92.893
Afschrijvingen, Dotaties	€ 80.836	€ 79.012	€ 79.164	€ 10.780
Huisvesting, Kantoor, Organisatie	€ 74.015	€ 58.202	€ 66.006	€ 58.149
Totaal Kosten	€ 329.340	€ 337.318	€ 340.372	€ 161.822
Bedrijfsresultaat	€ -19.889	€ -8.334	€ 55.759	€ -25.486
Financiële baten en lasten	€ -37.668	€ -1.260	€ -72.663	-
Vennootschapsbelasting	€ -19	-	€ 6	-
Resultaat deelnemingen	€ 9.502	€ 100.000	€ 442.252	-
Resultaat na belastingen	€ -48.073	€ 90.406	€ 425.266	€ -25.486

9.2.1 De financiële resultaten (Winst- en Verliesrekening)

Onderstaand geven we op enkele punten bij de projecten en kosten een nadere toelichting.

Projecten

Besparen, thuis en op het werk

Veel werk is gedaan binnen dit segment, ook in de uitvoering door Energieconciërges.

We hebben daarvoor de opdracht van de gemeente verkregen. Wat opvalt is de zeer hoge omzet en kosten van deze omzet vergeleken met 2022. De reden hiervan is dat ook de inkoop van materialen en de declaratie door deA is gedaan.

Verder is de omzet van de projecten om de energiearmoede aan te pakken lager dan begroot omdat we minder huishoudens hebben bereikt en de omzet gerelateerd is aan het aantal bereikte huishoudens. Vanwege de extra werkzaamheden met name gerelateerd aan de bovengenoemde projecten hebben we tijdelijk ook extra personeel moeten aantrekken

Onze Energiegemeenschap

Bij de verschillende onderdelen is het resultaat nog steeds goed door de relatief hogere stroomprijs van het jaar.

Werk voor Derden

In 2023 hebben wij in opdracht van de gemeente het project Energiearmoede voortgezet.

Ook in de gemeenten Brummen en Voorst worden Energiearmoede projecten opgedragen aan de lokale energiecoöperaties. Voor de uitvoering van dat werk doen zij een beroep op deA. Met onze vaste organisatie en hulpmiddelen zijn wij goed geëquipeerd om ook voor hen die projecten tot een succes te maken.

Kosten

De succesvolle uitvoering van projecten en het oppakken van nieuwe activiteiten vraagt een stevige organisatie. Dat zien we ook terug in de kosten; naast personeelskosten ook flinke kosten voor huisvesting in ACEC, hulpmiddelen en administratie.

Omdat gewerkte uren tegenwoordig beter worden bijgehouden op project/activiteitsniveau hebben wij onze personeelskosten goed kunnen doorberekenen op de actieve projecten.

Wat verder opvalt is dat in tegenstelling tot in het jaar 2022 wij geen groot resultaat uit deelnemingen (de zonneparken Brinkenweg en Klarenbeek) kunnen bijschrijven

Volgens accountantsregels is afschrijving en reservering voor groot onderhoud hier gerapporteerd, niet bij de projecten. De bijlage financiële rapportage in tabelvorm geeft de opbrengst en kosten per project.

In de accountskosten zitten ook kosten van advisering en salarisadministratie.

9.2.2 Bezittingen en verplichtingen (Balans)

Balans per 31 december 2023	Resultaat 2023	Begroting 2023	Vorig jaar 2022	Begroting 2024
Materiële vaste activa	€ 606.196	€ 603.729	€ 675.441	
Financiële vaste activa	€ 466.980	€ 84.317	€ 526.725	
Liquide middelen	€ 129.927	€ 268.353	€ 98.933	
Voorraad materialen	€ 1.793	€ 4.446	€ 4.446	
Debiteuren, Vorderingen	€ 255.066	€ 175.642	€ 205.888	
Totaal Activa	€ 1.459.961	€ 1.136.487	€ 1.511.433	
Eigen Vermogen	€ 518.128	€ 215.451	€ 565.302	
Participatief Vermogen	€ 421.264	€ 418.157	€ 418.157	
Voorzieningen	€ 52.637	€ 55.490	€ 47.552	
Langlopende schulden	€ 135.641	€ 183.029	€ 183.029	
Crediteuren, Nog te betalen	€ 332.291	€ 264.359	€ 297.393	
Totaal Passiva	€ 1.459.961	€ 1.136.487	€ 1.511.433	

Activa

(Dit zijn de bezittingen en vorderingen van deA)

Op de balans staan (bij Financiële vaste activa) de deelnemingen aan twee zonneparken voor bij elkaar €461.764. De deelnemingen liggen niet bij het energiebedrijf maar bij de coöperatie.

Coöperatie deA is mede-aandeelhouder van beide zonneparken:

- Zonnepark Klarenbeek is opgezet door enerzijds de samenwerkende energiecoöperaties deA en EnergieRijk Voorst en anderzijds ProWind B.V. De energiecoöperaties hebben daartoe een gezamenlijk bedrijf opgericht, te weten ERV-deA B.V. waarvan deA voor 50% eigenaar is.
- Zonnepark Brinkenweg is gezamenlijk met de Gemeente Apeldoorn opgezet. Coöperatie deA is met een aandeel van €30.000 voor 50% eigenaar van de exploitatie B.V. die daartoe is opgezet.
- Deze posten op de balans zijn zoals vorig jaar aangegeven aanzienlijk hoger dan voorgaande jaren in verband met het hoge positieve resultaat in 2022.

De goede resultaten in 2022 hebben de ruimte gegeven voor dividenduitkering in 2023 aan deA ter hoogte van €25.000.

Bij de liquide middelen (geld op de bank) geldt dat, zoals elk jaar, in januari na het jaareinde de aflossing en rente aan ZonDelers (Zonnedak Ecofactorij) wordt uitbetaald. Eind 2023 stond dat dus nog op de bank.

Passiva

(Dit betreft eigen vermogen, de verplichtingen en nog te betalen bedragen)

De 'Nog te betalen kosten' (bij 'Crediteuren, Nog te betalen') zijn zoals ieder jaar hoog. Een groot deel betreft de uitkering aan ZonDelers, zoals bij de Activa (liquide middelen) al is toegelicht.

10 Bijlagen

10.1 VERSLAG VAN DE COÖPERATIERAAD OVER 2022 en 2023

In 2022 is de verschillende keren bijeen geweest en heeft gesproken met het bestuur over de meevallende baten vanwege de hoge energie prijzen. De exacte resultaten waren pas later in het jaar bekend en goedkeuring van de financiële jaarrekeningen kon pas plaats vinden eind 2023. Enerzijds is er begrip voor de vertraging, anderzijds is dit zorgelijk omdat goed inzicht in de financiële status nodig is en dringt aan op tijdige oplevering van de cijfers . De jaarrekening van 2022 is eind 2023 goedgekeurd door de Coöperatieraad.

De controle van de het financiële jaarverslag van 2023 heeft nog niet kunnen plaatsvinden omdat de accountant deze nog niet heeft vrijgegeven. Wel ziet de raad dat de winst van 2022 reeds benut wordt om investeringen en tekorten te dekken. De raad begrijpt de keuzes van het bestuur in deze maar vraagt continue aandacht voor het behouden van voldoende weerstandsvermogen. De presentatie over het weerstandsvermogen door het bestuur tijdens de najaars ALV van 2023 is hiervoor een nuttig instrument.

Het financiële jaarverslag over 2023 is door de raad wel in concept ontvangen, maar een gesprek over deze stukken kon door de korte aanlevertermijn niet met het bestuur worden ingepland voor de voorjaars ALV. De raad vraagt aandacht voor de financiële gezondheid van de-A over enkele jaren, vanwege de grote afhankelijkheid van (fluctuerende) subsidies, uitblijven van nieuwe opwekprojecten en soms gemiste advies-contracten. Daarnaast spreekt de raad ook over niet financiële zaken met het bestuur zoals stakeholdermanagement, risicobeheer, projecten en governance.

Eind 2023 heeft Bas Zwart tijdens de ALV afscheid genomen van de raad. De raad telt nu drie leden die in hun tweede termijn zitten (drie termijnen is maximaal). De raad moet uit vijf leden bestaan. De vacature voor nieuwe raadsleden staat al geruime tijd open en tijdens de laatste ALV s is ook een oproep voor nieuwe raadsleden gedaan. Twee potentiële leden hebben zich gemeld, maar vanwege het jaarlijks langere verblijf in het buitenland van deze leden heeft de raad besloten hen niet te kandideren voor benoeming door de ALV.

De raad dient te bestaan uit minimaal vijf leden. We blijven opzoek naar geschikte leden en hebben inmiddels een kandidaat gevonden die tijdens de voorjaarsledenvergadering zal worden voorgedragen

10.2 ACCOUNTANTSVERKLARINGEN EN FINANCIËLE RAPPORTAGE

Jaarrekeningen en Accountantsverklaringen

De detail jaarrekeningen van Coöperatie deA U.A. en Energiebedrijf deA (Apeldoorn) B.V. zijn samengesteld door onze accountant AACC. De accountant heeft de 'normale' operatie van deA onderzocht; het resultaat daarvan is definitief. De financiële paragraaf en deze bijlage van dit jaarverslag zijn in overeenstemming met dat onderzoek.

deA financiële rapportage (tabelvorm)

Van de cijfers is ook een eigen financiële rapportage in tabelvorm gemaakt in een Excel-bestand.

Deze rapportage komt overeen met ons financiële administratiesysteem Twinfield (van Wolters Kluwer) en met de jaarrekeningen van de accountant. In het rapport is tevens opgenomen kolommen voor een vergelijking met de begroting 2023 en het voorafgaande jaar 2022. De rapportage bevat twee bijlagen: (1) financiële kengetallen en (2) resultaten per project.

Te raadplegen op de website

Deze financiële rapportage en de jaarrekeningen zijn te raadplegen op de site van deA via de link die is verstrekt bij de uitnodiging voor de ALV.